



Stat Membru ma huwiex obligat jagħti lil kull ċittadin tal-Unjoni li ċċirkola fit-territorju tiegħu l-istess protezzjoni mill-estradizzjoni bħal dik mogħtija liċ-ċittadini tiegħu stess

Madankollu, qabel jestraddixxi, l-Istat Membru kkonċernat għandu jagħti prijorià lill-iskambju ta' informazzjoni mal-Istat Membru ta' oriġini u jippermettilu jitlob il-konsenja taċ-ċittadin għall-finijiet tal-prosekuzzjoni

Aleksi Petruhin, ċittadin Estonjan, kien is-suġġett ta' avviż ta' tfittxija ppubblikat fuq is-sit internet tal-Interpol. Huwa ġie arrestat fit-30 ta' Settembru 2014 fil-belt ta' Bauska (il-Latvja), u sussegwentement tqiegħed taħt detenzjoni provviżorja. Fil-21 ta' Ottubru 2014, l-awtoritajiet Latvjani ġew aditi b'talba għal estradizzjoni mressqa mir-Russja. Din it-talba kienet tindika li nb dew proċeduri kriminali kontra A. Petruhin u li dan kellu jitqiegħed taħt detenzjoni għal tentattiv ta' traffikar, fi grupp organizzat, ta' kwantità kbira ta' drogi. Skont il-leġiżlazzjoni Russa, dan ir-reat huwa punibbli bi priġunerija ta' bejn 8 u 20 sena.

Il-Prosekutur Ġenerali tal-Latvja awtorizza l-estradizzjoni ta' A. Petruhin lejn ir-Russja. Madankollu, A. Petruhin talab l-annullament ta' dik id-deċiżjoni għar-raġuni li, skont il-ftehim dwar l-għajnuna legali u r-relazzjonijiet ġudizzjarji konkluż bejn il-pajjiżi Baltiċi, huwa kien jibbenefika, fil-Latvja, mill-istess drittijiet bħal ċittadin Latvjan u li, fid-dawl tal-fatt li d-dritt Latvjan bħala prinċipju jipprojbixxi l-estradizzjoni taċ-ċittadini nazzjonali u li dak l-Istat Membru, konformement mat-trattat konkluż mar-Russja, ma jestraddixxi iċ-ċittadini tiegħu stess lejn dak il-pajjiż, il-Latvja kienet obligata tipproteġi minn estradizzjoni infondata.

L-Augstākā tiesa (qorti suprema tal-Latvja), tenfasizza li la d-dritt nazzjonali Latvjan u lanqas ebda wiegħed mill-ftehimiet internazzjonali konklużi bejn il-Latvja u, b'mod partikolari, ir-Russja jew il-pajjiżi Baltiċi l-oħrajn, ma jipprevedi limitazzjoni għall-estradizzjoni ta' ċittadin Estonjan lejn ir-Russja. Skont dawn il-ftehimiet internazzjonali, il-protezzjoni minn tali estradizzjoni hija prevista biss fir-rigward taċ-ċittadini Latvjani. Madankollu, l-assenza ta' protezzjoni taċ-ċittadini tal-Unjoni mill-estradizzjoni, meta dawn ikunu ċċaqilqu lejn Stat Membru li ma huwiex dak li tiegħu huma għandhom in-nazzjonalità, tista' tmur kontra d-dritt taċ-ċittadini tal-Unjoni għal protezzjoni ekwivalenti għal dik taċ-ċittadini nazzjonali.

F'dawn iċ-ċirkustanzi, il-qorti suprema tal-Latvja tistaqsi lill-Qorti tal-Ġustizzja jekk, għall-finijiet tal-applikazzjoni ta' ftehim ta' estradizzjoni konkluż bejn Stat Membru u Stat terz, iċ-ċittadini ta' Stat Membru ieħor għandhomx jibbenefikaw, fid-dawl tal-prinċipju ta' nondiskriminazzjoni minħabba n-nazzjonalità u ta' moviment liberu u ta' residenza taċ-ċittadini tal-Unjoni, mir-regola li tipprojbixxi l-estradizzjoni taċ-ċittadini nazzjonali. Il-qorti suprema tal-Latvja tistaqsi wkoll jekk l-Istat Membru li ssirli t-talba (jiġifieri l-Istat Membru li lilu Stat terz jitlob l-estradizzjoni ta' ċittadin ta' Stat Membru ieħor, f'dan il-każ il-Latvja) għandux jivverifika (u, jekk ikun il-każ, skont liema kriterji) li l-estradizzjoni ma hijiex ser tippreġudika d-drittijiet protetti mill-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE.

Fis-sentenza tagħha tal-lum, il-Qorti tal-Ġustizzja qabelxejn tfakkar li meta ċċaqilaq lejn il-Latvja, A. Petruhin, ċittadin Estonjan, fil-kwalità tiegħu ta' ċittadin tal-Unjoni, għamel użu mid-dritt tiegħu għal moviment liberu fl-Unjoni, b'tali mod li s-sitwazzjoni tiegħu taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tat-Trattati, u għaldaqstant, tal-prinċipju ta' nondiskriminazzjoni minħabba n-nazzjonalità.

Issa, ir-regoli nazzjonali ta' estradizzjoni inkwistjoni jintroduċu differenza fit-trattament skont jekk il-persuna kkonċernata tkunx ċittadina nazzjonali jew ċittadina ta' Stat Membru ieħor. Fil-fatt, dawn iwasslu sabiex iċ-ċittadini ta' Stati Membri oħra, bħal A. Petruhhin, ma jingħatawx il-protezzjoni mill-estradizzjoni li minnha jgawdu ċ-ċittadini nazzjonali. B'dan il-mod, tali regoli jistgħu jaffettwaw il-libertà ta' ċittadini bħal A. Petruhhin li jiċċaqilqu fl-Unjoni u għaldaqstant jikkostitwixxu restrizzjoni għall-moviment liberu.

Tali restrizzjoni tista' tiġi ġġustifikata biss jekk din tkun ibbażata fuq kunsiderazzjonijiet oġġettivi u tkun proporzjonata għal għan leġittimu imfittex mid-dritt nazzjonali.

L-għan li jiġi evitat ir-riskju ta' impunità tal-persuni li jkunu wettqu reat għandu jitqies li huwa ta' natura leġittima fid-dritt tal-Unjoni.

L-estradizzjoni hija proċedura intiża li tiġġieled l-impunità ta' persuna li tkun tinsab f'territorju li ma huwiex dak li fih hija wettqet ir-reat li tinsab akkużata bih. Fil-fatt, minkejja li n-nuqqas ta' estradizzjoni taċ-ċittadini nazzjonali hija ġeneralment ikkumpensata mill-possibbiltà, għall-Istat Membru li ssirlu t-talba, li jipproċedi bi prosekuzzjoni taċ-ċittadini tiegħu stess għal reati serji mwettqa barra mit-territorju tiegħu, bħala regola ġenerali dak l-Istat Membru ma għandux ġurisdizzjoni sabiex jiddeċiedi dwar tali fatti meta la l-awtur u lanqas il-vittma allegata ma jkollhom in-nazzjonalità ta' dak l-Istat. Għaldaqstant, l-estradizzjoni tippermetti li jiġi evitat li reati mwettqa fit-territorju ta' Stat minn persuni li ħarbu minn dak it-territorju jibqgħu mhux puniti.

F'dan il-kuntest, regoli nazzjonali li jippermettu li tingħata risposta favorevoli għal talba għal estradizzjoni għall-finijiet ta' prosekuzzjonijiet u ta' deċiżjoni fl-Istat terz fejn ir-reat allegatament twettaq, huma xierqa sabiex l-għan imfittex jintlaħaq.

Fl-assenza ta' regoli tad-dritt tal-Unjoni li jirregolaw l-estradizzjoni bejn l-Istati Membri u Stat terz, madankollu, sabiex jiġi miġġieled ir-riskju ta' impunità filwaqt li ċ-ċittadini tal-Unjoni jiġu protetti minn miżuri li jistgħu jċaħħduhom mid-dritt tagħhom ta' moviment liberu, għandhom jiġu implementati l-mekkaniżmi kollha ta' kooperazzjoni u ta' assistenza reċiproka eżistenti fil-qasam kriminali taħt id-dritt tal-Unjoni.

Għaldaqstant, għandha **tingħata prijorità lill-iskambju ta' informazzjoni** mal-Istat Membru li tiegħu l-persuna kkonċernata għandha n-nazzjonalità u dan sabiex **l-awtoritajiet ta' dak l-Istat Membru, sa fejn dawn ikunu jistgħu jipproċedu kriminalment kontra dik il-persuna skont id-dritt nazzjonali tagħhom għal fatti mwettqa barra t-territorju tagħhom, jingħataw l-opportunità li joħorġu mandat ta' arrest Ewropew għall-finijiet tal-prosekuzzjonijiet**. Billi jikkoopera b'dan il-mod mal-Istat Membru li tiegħu l-persuna kkonċernata għandha n-nazzjonalità u billi jagħti prijorità lil dan il-mandat ta' arrest fuq it-talba għal estradizzjoni, l-Istat Membru ospitanti jagħixxi b'mod li jippreġudika inqas l-eżerċizzju tal-moviment liberu filwaqt li jevita, sa fejn possibbli, ir-riskju ta' impunità.

Barra minn hekk, il-Qorti tal-Ġustizzja tirrileva li, skont il-Karta, **ħadd ma jista' jitneħħa, jitkeċċa jew ikun estradit lejn Stat fejn hemm riskju serju li jkun suġġett għall-piena tal-mewt, għat-tortura jew għal pjeni jew trattament inuman jew degradanti**. Minn dan isegwi li, **meta l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru li ssirlu t-talba jkollha għad-dispożizzjoni tagħha provi li juru li hemm riskju reali ta' trattament inuman jew degradanti ta' persuni fl-Istat terz ikkonċernat, hija għandha tevalwa l-eżistenza ta' dan ir-riskju meta hija teżamina t-talba għal estradizzjoni**.

Għal dan l-għan, l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru li ssirlu t-talba għandha tibbaża ruġha fuq elementi oġġettivi, affidabbli, preċiżi u debitament aġġornati. Dawn l-elementi jistgħu jirriżultaw, b'mod partikolari, minn deċiżjonijiet ġudizzjarji internazzjonali, bħalma huma s-sentenzi tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem, minn deċiżjonijiet ġudizzjarji tal-Istat terz ikkonċernat kif ukoll minn deċiżjonijiet, minn rapporti u minn dokumenti oħra stabbiliti mill-korpi tal-Kunsill tal-Ewropa jew li jaqgħu taħt is-sistema tan-Nazzjonijiet Uniti.

NOTA: Ir-rinviju għal deċiżjoni preliminari jippermetti lill-qorti tal-Istati Membri, fil-kuntest ta' kawża mressqa quddiemhom, li jitolbu lill-Qorti tal-Ġustizzja interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni jew li tiddeċiedi dwar il-validità

ta' att tal-Unjoni. Il-Qorti tal-Ġustizzja ma taqtax il-kawża nazzjonali. Hija l-qorti nazzjonali li għandha ssib soluzzjoni għall-kawża skont id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja. Din id-deċiżjoni torbot, bl-istess mod, lill-qorti nazzjonali l-oħra li quddiemhom titressaq problema simili.

Dokument mhux uffiċjali għall-użu tal-mezzi tal-komunikazzjoni li ma jorbotx lill-Qorti tal-Ġustizzja.

It-[test sħiħ](#) tas-sentenza jinsab fuq is-sit CURIA mill-jum li fiha tingħata s-sentenza.

Kuntatt għall-istampa: Holly Gallagher ☎ (+352) 4303 3355